

בבית המשפט העליון

רע"א 5452/20

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

המבקש: יואב יצחק

נ ג ד

המשיבים: 1. האוניברסיטה הפתוחה
2. אלדד ברקוביץ

בקשת רשות לערער על פסק הדין בית המשפט המחוזי
בחיפה (כב' השופטת ת' שרון נתנאל) בע"א 28006-03-20
מיום 7.7.2020

בשם המבקש: עו"ד ד"ר יובל קרניאל; עו"ד יורם מושקט; עו"ד
מנחם אברהם

החלטה

1. המבקש הוא עיתונאי שפרסם באתר האינטרנט "News1" (להלן: האתר) כתב טענות המכונה "השלמת טיעון" (להלן גם: המסמך) שהוגש במסגרת עתירה מינהלית בה נתקפה זכייתה של האוניברסיטה הפתוחה, היא המשיבה 1 בענייננו (להלן: המשיבה), במכרז שפרסם משרד התחבורה (להלן: העתירה). במסמך העלתה העותרת טענות למעשי תרמית וקניית תואר אקדמי שביצע לכאורה המשיב 2 (להלן: המשיב). העתירה נדחתה ובפסק הדין נקבע בין היתר כי הטענות האמורות לגבי המשיב חסרות יסוד, וכי לא הוצגה תשתית עובדתית לביסוסן. אותה השלמת טיעון פורסמה באתר כחלק ממספר כתבות אשר סיקרו את העתירה, אולם קריאת הכתבות בשלמותן התאפשרה למנויי האתר בלבד, תמורת תשלום, בעוד שלציבור בכללותו הייתה גישה להשלמת הטיעון בלבד, והתוכן לגבי השתלשלות הדיון בעתירה ופסק הדין בה – חסומים עבורו (לפי טיעוני המבקש, בשבועות שלאחר מתן פסק הדין בעתירה, הכתבות בשלמותן היו נגישות לכל הציבור ולא רק למנויים, ולאחר מכן הוגבלה הגישה בדרך האמורה). לאחר שהתגלה למשיב שהקלדת שמו במנוע החיפוש Google מעלה בתוצאות הראשונות את המסמך באתר, הוא והמשיבה פנו למבקש בבקשה להסיר את המסמך. המבקש סרב, תוך שהציע למשיבים לשלוח לו מסמכים נוספים שיוכל לצרף לאתר, לצד השלמת הטיעון. בהמשך לכך הגישו המשיבים נגד המבקש תביעת לשון הרע ובה עתרו להסיר את המסמך מהאתר; לפרסום התנצלות על ידי המבקש ולפיצויים.

2. ביום 27.1.2020 דחה בית משפט השלום בחיפה (כב' השופטת מ' קלמפנר נבון) את התביעה, וקבע כי למרות שפרסום המסמך הוא בגדר פרסום לשון הרע כאמור בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק איסור לשון הרע או החוק), מדובר בפרסום מותר לפי סעיף 13(7) לחוק. נקבע כי הפרסום נעשה באופן מלא, נכון והוגן, שכן המסמך הובא במלואו ולא נעשה בו כל שינוי, וכל קורא סביר יכול להעריך את מהימנותו. עוד נקבע, בבחינת למעלה מן הצורך, כי המשיבים לא הוכיחו כי נגרם להם נזק בעקבות הפרסום; וכי נוכח תוצאת פסק הדין, התייתר הדיון בדרישת המשיבים לפרסום התנצלות או בקביעת פיצויים ללא הוכחת נזק.

3. המשיבים ערערו על פסק הדין, וביום 7.7.2020 קיבל בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת ת' שרון נתנאל) את הערעור. בית המשפט קבע כי ההגנה הקבועה בסעיף 13(7) לחוק לא חלה בנסיבות המקרה דנן, נוכח התמונה החלקית שעולה מן הפרסום הפתוח לציבור כולו באשר להשתלשלות ההליך וההכרעה בו. נקבע כי פרסום המסמך בלבד לציבור הכללי ללא התייחסות לפסק הדין או תיאור של הקביעות שנכללו בו בעניין זה, להבדיל מפרסום הכתבות המלאות אשר נגישות למנויי האתר (שעליו לא השיגו המשיבים), הוא פרסום חלקי, לא נכון ולא הוגן. עוד צוין כי המשיבים לא ערערו על קביעות בית משפט השלום בעניין הוכחת הנזקים שבגינם נתבעו על ידם פיצויים. אשר על כן, הורה בית המשפט המחוזי כי המבקש יסיר את המסמך מהאתר, וכי התיק יוחזר לבית משפט השלום לבחינת הסעדים שהתבקשו בתביעה ולא נדונו על ידו.

4. מכאן הבקשה שלפניי, בגדרה טוען המבקש כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר קבע כי אין בפרסום משום פרסום מותר לפי סעיף 13(7) לחוק. לשיטת המבקש, הפרסום נכון והוגן, בהציגו את המסמך כמות שהוא, וכן נוכח המסמכים האחרים והכתבות שפורסמו באתר, אשר מציגים את ההליך באופן מלא. לטענת המבקש, פסק הדין מתבסס על ממצאים עובדתיים שקבע בית המשפט המחוזי ביחס להיקף החומר שזמין באתר, למנויים ולמי שאינם מנויים, מבלי שנערך בירור עובדתי מספק בנושא זה ומבלי שהוא נבחן על ידי בית משפט השלום. כן נטען כי לא היה מקום להורות על הסרת המסמך מהאתר, חלף הוספת הבהרה או הצגת מסמכים נוספים, ובכך נמנע מידע חשוב מהציבור. לטענת המבקש, טענותיו מעוררות שאלה כבדת משקל הנוגעת לתפקידם של כלי התקשורת ולמעמדם של חופש הביטוי ועיקרון פומביות הדיון בישראל. המבקש מוסיף וטוען כי הפגמים הנטענים בפסק הדין מצדיקים מתן רשות ערעור גם בשל עיוות דין. לפיכך נטען כי יש לבטל את פסק דינו של בית המשפט המחוזי, או למצער להשיב את הדיון לבית משפט השלום לשם השלמת הבירור העובדתי הנדרש. לצד טענות אלו טוען

המבקש כי טרונייתם של המשיבים מכוונת למעשה למנוע החיפוש ולא לגוריתם המנחה את החיפוש בעניינו של המשיב במנוע החיפוש, שמוביל לקישור למסמך ולא למבקש ולכן לא היה מקום להפנות אליו את טענותיהם.

5. לאחר שעיינתי בבקשה ובנספחיה, מצאתי כי דינה להידחות. כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במשורה, מקום בו הבקשה מעלה שאלה משפטית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים להליך, או כאשר מתקיים חשש לעיוות דין חמור (רע"א 3275/20 ס.מ.ל. הצלחה בע"מ נ' לוג מוצרים פלסטיים (1993) בע"מ, פסקה 4 (16.9.2020); רע"א 1389/16 אשתיו נ' כמאל, פסקה 7 (27.7.2016); ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123, 128 (1982)). לא מצאתי כי המקרה דנן בא בקהלי המקרים האמורים. חרף הנטען, השגותיו של המבקש על פסק הדין "ערעוריות" באופיין, ונטועות באופן בו יישם בית המשפט המחוזי את הדין בשאלה אם פרסום המסמך בנסיבות הפרטניות שתוארו הוא פרסום מותר לפי סעיף 13(7) לחוק איסור לשון הרע. אכן, בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי הגיעו לתוצאות שונות, אך כידוע, אין עניין זה כשלעצמו מצדיק מתן רשות לערער, ובעניין זה יש להעיר כי קביעתו של בית המשפט המחוזי בדבר היקף הפרסום הזמין באתר למנויים בלבד לא סתתה מקביעה פוזיטיבית נוגדת של בית משפט השלום, שלא נדרש לנושא בפירוט בהכרעתו (וראו סעיף 32 לפסק הדין של בית משפט השלום; רע"א 8477/19 דוקרקר נ' זארוק, פסקה 4 (16.2.2020)). עוד אציין כי למקרא פסק הדין של בית המשפט המחוזי איני סבור כי נחסמה בו האפשרות לפרסם כתבה הפתוחה לציבור באופן קבוע (כלא תשלום) על אודות העתירה והטענות שהועלו בה כלפי המשיב, שתעלה בקנה אחד עם קביעותיו (וכפי שהודגש בפסק הדין של בית המשפט המחוזי – על הכתבות המלאות שפורסמו למנויי האתר – המשיבים לא השיגו). בנסיבות אלו, איני סבור כי מתעורר בעניינו עיוות דין מן הסוג המצדיק בירור נוסף בערכאתנו.

הבקשה נדחת אפוא. משלא התבקשה תשובה, אין צו להוצאות.

ניתנה היום, ט' בחשון התשפ"א (27.10.2020).

ש ו פ ט